พระเจ้าใหญ่อินทร์แปลง พระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งเป็นที่เคารพสักการระของพุทธสาสนิกชนทั่วไป ตามที่ศิลาจารึกได้กล่าวไว้ตอนหนึ่งว่า "พญาตนใดมานั่งดินกินเมืองที่นี้แล้ว ให้เคารพสักการะ พระเจ้าใหญ่อินทร์แปลงด้วยเครื่องสักการะอย่างใดอย่างหนึ่ง คือให้มีมหรสพสมโภชเมื่อถึงเพ็ญเดือนห้าเมษายนของทุกปี ดังนั้นจึงจะได้ความวุฒิศรีสวัสดิ์แก่ชาวบ้านชาวเมือง ด้วยเหตุว่าพระเจ้าใหญ่อินทร์แปลงนี้ประกอบด้วยบุญคุณมากมาย"

ดังนั้น ผู้ที่จะมาปกครองเมืองอุบลราชธานี แต่ละท่านจึงจำเป็นจะต้องปฏิบัติตามนี้ จึงจะได้รับความสุขความเจริญยิ่งขึ้น ถึงแม้ว่าท่านจะมาอยู่หรือท่านจะย้ายไปอยู่ที่อื่นก็ตาม ท่านจะต้องมากราบไหว้

ปูชนียวัตถุสถานที่สำคัญ

พระเจ้าใหญ่อินทร์แปลงองค์ศักดิ์สิทธิ์ เป็นพระคู่บ้านคู่เมือง มีหน้าตักกว่าประมาณ ๓.๐๐ เมตร สูงประมาณ ๕.๐๐ เมตร ก่อสร้างด้วยอิฐถือปูนพร้อมกับลงรักปิดทอง ตามหลักศิลาจารึกตอนหนึ่งกล่าวไว้ว่า เมื่อจุลศักราชได้ ๑๕๔ ตัว พ.ศ. ๒๓๓๕ ปีวอก เจ้าพระพรหมวรราชสุริยะวงศ์ ขึ้นเสวยเมืองอุบลได้ ๑๕ จุลศักราชได้ ๑๖๗ ตัว พ.ศ. ๒๓๔๘ ปีระกา จึงได้มาสร้างวิหารอาราม ในวัดป่าหลวงมณีโชติศรีสวัสดิ์ เพื่อให้เป็นที่บำเพ็ญแก่พุทธรูป จุลศักราชได้ ๑๖๙ ตัว พ.ศ. ๒๓๕๐ ปีเถาะ พระมหาราชครูศรีสัทธรรมวงศา จึงได้พาลูกศิษย์และศิษย์ยานุศิษย์ สร้างพระพุทธรูปองค์หนึ่งขึ้นภายในวัด ได้ขนานนามว่า "พระอินแปง" และได้นำเอาดินทรายเข้าวัด เสร็จเมื่อเดือนเมษายน วันเพ็ญขึ้น ๑๕ ค่ำ วันอาทิตย์ช่วงบ่าย ๓ โมง ในนักขัตฤกษ์ ๑๒ ราศีกันย์ แล้วนั้นฯ ถือว่าเป็นอุดมมงคลที่มีจิตใจเบิกบานดีในเวลาใกล้เวลาจะค่ำมืดลง จึงแล้วเสร็จและได้รับความอุปถัมภ์จากเจ้าเมือง ข้าทาสบริวารและประชาชนทั้งใกล้และไกลให้การสนับสนุนมาโดยตลอด ทั้งกำลังกายกำลังทรัพย์ของตนตามกำลังศรัทธา ได้ร่วมแรงร่วมใจตั้งจิตอธิษฐาน อนุโมทนาสาธุการด้วยกันทั้งฝ่ายวัดและฝ่ายบ้านเมือง พอถึงเพ็ญเดือน ๕ เมษายนของทุกปีจะมีการทำบุญตักบาตรเทศน์มหาชาติชาดก และนมัสการ ปิดทองสรงน้ำพระเจ้าใหญ่อินทร์แปลง ซึ่งถือว่าเป็นขนบธรรมเนียมประเพณีมาจนถึงทุกวันนี้ ประชาชนต่างก็พากันมากราบไหว้มิได้ขาดทั้งใกล้และไกลทั้งไทยและต่างประเทศ

ตำนานการสร้าง พระเจ้าใหญ่อินทร์แปลงอีกนัยหนึ่ง

พระเจ้าใหญ่อินทร์แปลง ได้มีตำนานการก่อสร้างบอกเล่าขานมาหลายอย่าง โดยนัยหนึ่งว่าขณะก่อสร้างอยู่นั้นก็ได้มีฝนตกฟ้าร้องอยู่ตลอดเวลา ใกล้จะแล้วเสร็จอยู่แล้วเพราะเหลือแต่ตกแต่งให้สวยงามเท่านั้น พอถึงตอนดึกก็ได้มีแสงสว่างเต็มบริเวณวัดไปหมดและสูงขึ้นสู่อากาศ ผู้คนก็ต่างตื่นตกใจ และมาดูก็ไม่เห็นมีอะไร ต่างก็เลยกลับเข้าสู่บ้านเรือนของตน พอรุ่งเช้าก็ปรากฏว่าพระพุทธรูปที่ยังสร้างไม่เสร็จนั้นก็ได้เสร็จเรียบร้อยสวยงามเป็นอย่างยิ่ง พอเห็นเป็นอย่างนั้นชาวบ้านก็พูดว่าเทวดามาสร้าง พระอินทร์แปลงร่างลงมาเป็นตาผ้าขาว มาสร้างจึงได้สวยงามอย่างนี้ ถ้าคนธรรมดามาสร้างจะไม่สวยงามเพียงนี้ ประชาชนส่วนใหญ่ก็ยังเชื่อว่าพระอินทร์แปลงร่างลงมา สร้างเสริมรูปร่างหน้าตาของพระพุทธรูปองค์นี้จึงได้สวยงามยิ่งนัก เหตุนั้นจึงได้ขนานนามว่า "พระเจ้าอินทร์แปลง" และต่อมาเรียกว่า "พระเจ้าใหญ่อินทร์แปลง" และก็ได้มีความเชื่อกันมาตลอดจนตราบเท่าทุกวันนี้

สำนักงานเลขานุการเจ้าอาวาสวัดมหาวนาราม

โทร. ๐๘-๑๘๗๘-๔๒๘๓ ๐๘-๑๙๕๕-๑๐๕๐

โทรสาร ๐๔๕-๒๔๓-๖๘๙

Email:silkittikul@hotmail.com

วัดมหาวนาราม (วัดป่าใหญ่) พระอารามหลวง

ตำบลในเมือง อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี

คำขวัญวัดมหาวนาราม

วัดมหาวนาราม นามวัดประวัติศาสตร์
ราษฎร์น้อมศรัทธา มหาวิทยาลัยสงฆ์
องค์พระอินทร์แปลง แหล่งสวดไชยน้อยใหญ่
มากมายจารึกศิลา สีมาอารามหลวง

ประวัติ
วัดมหาวนาราม (ป่าใหญ่)

วัดมหาวนาราม หรือ ที่ชาวอุบลราชธานี นิยมเรียกกันทั่วไปว่า **"วัดป่าใหญ่"** เป็นวัดเก่าแก่วัดหนึ่งของจังหวัดอุบลราชธานี อยู่ห่างไปทางตะวันออกเฉียงเหนือของศาลากลางจังหวัด (หรือทุ่งศรีเมือง) ประมาณ ๑ กิโลเมตร เป็นสถานที่ประดิษฐานพระพุทธรูปองค์ศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่เมือง นามว่า **พระเจ้าใหญ่อินทร์แปลง**

ชั้นและตำบลที่ตั้ง

วัดมหาวนาราม เป็นพระอารามหลวงชั้นตรี ชนิดสามัญ ซึ่งเป็นพระอารามหลวงแห่งแรก และแห่งเดียวของคณะสงฆ์ฝ่ายมหานิกาย ตั้งอยู่เลขที่ ๑๘๓ ถนนหลวง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี สังกัดคณะสงฆ์ตำบลในเมืองเขต ๑ สถานภาพดั้งเดิมเป็น สำนักสงฆ์ตามกฎหมาย เมื่อวันที่ ๑๐ เดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๔๖๐ หรือเป็นวันก่อนใช้ พ.ร.บ. คณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๔๘๔ เป็นวิสุงคามสีมาเมื่อวันที่ ๘ เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๖๘

ฐานของวัด

ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา เมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๔๖๕ เป็นพัทธสีมา เมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๔๘๘

ได้รับพระราชทานโปรดเกล้ายกฐานะขึ้นเป็นพระอารามหลวง ชั้นตรี ชนิดสามัญ เมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๒๑ นับเป็นพระอารามหลวงแห่งแรก และแห่งเดียวของคณะสงฆ์ฝ่ายมหานิกาย จังหวัดอุบลราชธานี

เขตและอุปจาระ

วัดมหาวนาราม มีเนื้อที่ดินของวัดทั้งสิ้น ๑๘ ไร่ ๒ งาน ๙๕ วาศอก ตามโฉนดเลขที่ ๑๙๔๓ ออก ณ ที่ดินจังหวัดอุบลราชธานี โดยมีอาณาเขตติดต่อกันดังนี้

ทิศเหนือ	จรด ถนนสรรพสิทธิ์
ทิศใต้	จรด ถนนหลวงและหมู่บ้าน
ทิศตะวันออก	จรด หมู่บ้านและตึกแถวรายอื่น ๆ
ทิศตะวันตก	จรด ถนนหลวง

อาณาเขตดังกล่าว ทางวัดได้ดำเนินการก่อสร้างกำแพงถาวรคอนกรีต แสดงเขตของวัดไว้ชัดเจน

ความหมายของชื่อวัด

วัดป่าหลวงมณีโชติศรีสวัสดิ์ ชื่อนี้เข้าใจว่าตั้งขึ้นตามสภาพภูมิประเทศที่เป็นป่าขนาดใหญ่ มีหนองน้ำและพืชพันธุ์ธัญญาหารที่อุดมสมบูรณ์ บริบูรณ์ เหมาะแก่การปฏิบัติธรรมเพื่อจรรโลงพระพุทธศาสนาให้เจริญรุ่งเรือง

วัดมาวัน เป็นชื่อที่เรียกสั้นลงเพื่อจดจำง่าย วัน หรือ วน ในที่นี้หมายถึง "ป่า" คำว่า มาหา ก็หมายความว่า "ใหญ่" ความหมายของวัดจึงคงเป็นเช่นเดิม คือ ป่าหลวง

วัดป่าใหญ่ เป็นชื่อที่นิยมเรียกกันในปัจจุบัน คำว่า ป่า ยังคงรูปศัพท์เดิม แต่เปลี่ยนคำ "มหา" เป็น "ใหญ่" มีความหมายเช่นเดิม คือ วัดป่าใหญ่

วัดมหาวนาราม เป็นชื่อทางการและเป็นชื่อตามสมัยนิยม โดยใช้รูปศัพท์เดิม คือ มหา+วน+อาราม ความหมายของชื่อวัดก็ยังคงเป็นเช่นเดิม คือ มหาวนาราม หรือ ป่าใหญ่

มูลเหตุการสร้างวัด

เมื่อพระปทุมวรราชสุริยวงศ์ (ท้าวคำผง) เจ้าเมืองคนที่ ๑ ได้หาพื้นที่ที่จะสร้างบ้านเมืองแห่งใหม่เป็นที่แน่นอน กาลต่อมาจึงได้พาข้าทาสบริวารทั้งหลาย สร้างวัดคู่กันกับสร้างเมือง เพื่อจะได้เป็นที่บำเพ็ญกุศลสืบสร้างพระพุทธศาสนาให้เจริญรุ่งเรืองต่อไปในภายภาคหน้า วัดนั้นเรียกว่า "วัดหลวง" นับเป็นวัดแรกของเมืองอุบลราชธานี ตั้งอยู่ใกล้ริมฝั่งแม่น้ำมูล ดังที่ปรากฏอยู่จนถึงทุกวันนี้ และได้นิมนต์พระผู้เจริญด้วยมัฎฐานวิปัสสนาจารย์ เพื่อจะได้อบรมสั่งสอนประชาชนทั่วไป เมื่อได้เข้ามาอยู่จำพรรษาแล้ว แต่อยู่ได้ไม่นานนัก ท่านเห็นว่าไม่เหมาะแก่การเจริญวิปัสสนากัมมัฏฐาน ในกาลต่อมาท่านจึงได้ออกหาที่บำเพ็ญเพียรแห่งใหม่ ซึ่งมีป่าดงใหญ่อยู่ทางทิศเหนือ ห่างจากวัดไปประมา ๑๐๐ เส้น จึงได้จัดสร้างขึ้นเป็นสำนักสงฆ์ เพื่อเป็นที่วิปัสสนากัมมัฏฐานในกลางป่าใหญ่ เพราะเห็นว่าเป็นที่วิเวกควรแก่การพระสงฆ์ผู้บำเพ็ญเพียร กาลต่อมาเจ้าพระพรหมวรราชสุริยะวงศ์ (เท้าทิตพรหม) ได้เป็นเจ้าเมืองคนที่ ๒ ปกครองเมืองอุบล จึงได้พาข้าทาสบริวารทั้งหลายมาสร้างวิหารในสำนักสงฆ์วิปัสสนากัมมัฏฐานแห่งนี้ และต่อมาจึงได้ยกขึ้นเป็นวัดเรียกว่า วัดป่าหลวงมณีโชติศรีสวัสดิ์ หลังจากสร้างวิหารเสร็จแล้ว ๒ ปี พระมหาราชครูศรีสัทธรรมวงศา จึงได้พาลูกศิษย์และศิษย์ยานุศิษย์สร้างพระพุทธรูปองค์หนึ่งขึ้นภายในวัด ได้ขนานนามว่า "พระอินแปง" พร้อมทั้งได้จารึกตัวอักษรธรรมลงไว้ในแผ่นศิลาและบอกหมายเหตุเอาไว้เป็นหลักฐาน ดังที่เห็นอยู่จนถึงทุกวันนี้

ความสำคัญของวัด

วัดมหาวนาราม ซึ่งถือว่าเป็นวัดเก่าแก่วัดหนึ่งของจังหวัดอุบลราชธานี และถือว่าเป็นวัดคู่บ้านคู่เมืองที่มีความสำคัญมากทั้งในอดีตและปัจจุบัน เป็นสถานที่ประดิษฐาน